

Pomponia.

Paa Dansk ved
N. P. MADSEN.

VI. EN BEFRIELESKRIG.

Men det forvandt ikke. Hvad der var født i Klaudias Hjerter, blev ved at bo der lige friskt og megtigt, som Tiden gik.

Hun saa meget lidt til sin Fætter, der for det meste var ude til militære Øvelser. Men hun beklagede ikke hans Fraværelse, som hun tidligere vilde have gjort. Thi hvor meget hun end anstrengte sig or at adlyde sin Moder og behandle ham med sin sædvanlige Ligefremhed og søsterlige Venlighed, saa lykkedes det dog ikke, og hun var sig fuldt bevidst, at hendes Forhold til Emrys blev koldere og mere og mere fremmed, og at Emrys selv følte det og tog det meget ilde op.

Heller ikke med den unge Romer var hun ofte sammen undtagen ved det fælles Aftensmaal i Hallen og nu og da lidt om Aftenen i sin Moders Værelse. Hun vilde gerne lære Pudens nøjere at kende. Thi hans Underholdning og den agtelsesfulde Opmærksomhed, han altid lagde for Dagen overfor hende, gjorde, at hun følte sig vel i hans Selskab. Det var hende ogsaa noget nyt at være sammen med en, som sympatiserede med hende i saa mange af hendes Tanker og Følelser, og som ikke var bundet af gamle Vaner og Overtro. I Pudens fandt hun en beslægtet Aand, og om han end ikke havde modtaget saa stærke religiøse Indtryk, som hun nylig havde erfaret, saa indrømmede han dog, at hans gamle nationale Tro ikke længer tilfredsstillede ham, og at hans Hjerter ligesom hendes i lang Tid havde længtes efter Erkendelse af den guddommelige Sandhed.

Han beklagede meget, at han ikke havde faaet Lejlighed til at tale med sin Faders gamle Ven Aristobulus og af hans Læber havde faaet det Evangelium at høre, der havde grebet den unge Pige saa megtigt. Som hun fandt han det umuligt at rive Troen paa Tilværelsen af flere Guder-ud af sit Hjerter. Som hun maatte han dyrke de Gudomme, hvis Karakterer var besat med hans egen, og hvis Liv og Egenskaber mest syntes at svare til hans Ide om guddommelige Væsener.

Emrys bemærkede den tiltagende Fortrolighed mellem hans Kusine og den romerske Officer, og han blev fyldt med en rasende Skinsyge. Vel havde han hidtil betragtet Klaudia nærmest som et Barn og aldrig forsøgt at indgyde hende andre Følelser end en kærlig og fortrolig Søsters. Dog havde han længe betragtet hende som den, der var bestemt for ham, og kunde derfor ikke taale at se, hvorledes en anden drog hendes Opmærksomhed til sig og synlig gjorde Indtryk paa hende ved sin Underholdning. Desuden var det ham bevidst, at der var sket en stor Forandring med Klaudia under hans Fraværelse paa det sidste Krigstog. Udtrykket i hendes Ansigt var forvandelt og havde faaet en Dybde og en Alvor, som han forhen ikke havde set. Det lykkelige, lystige og undertiden egensindige Barn var modnet til en tankfuld og yndig ung Pige, og hans Hjerter sagde ham, at hendes hele Skikkelse var tiltrækkende nok til at blive beundret endog af en Mand, der var vant til at omgaa de skønne Romerinder.

Emrys betroede sig til sin Tante, der fuldt ud forstod og kunde dele hans Følelser, og hun lovede ham at gøre alt for at hindre den fortrolige Omgang mellem Klaudia og den fremmede Officer. Selvfølgelig ventede hun sig til sin sædvanlige Gæst, Uther, og lige saa selvfølgelig fandt hun i ham en megetig Talsmand for Emrys' Sag og en ivrig Modstander af den unge Romers.

Paa flere Punkter nærmede Pudens og den unge Prinsesse beslægtede Følelser. Særlig paa et, nemlig i Henseende til Uther. Instinktmeesigt var han kommet til at nære en stærk Vilje mod Præsten, og denne Uvilje forøgedes selvfølgelig ved alt, hvad Klaudia fortalte ham om Præstens Stolthed og Grusomhed og hans daarlige Indflydelse paa hendes Moder. Selvfølgelig undgik Uther ikke at bemærke, hvorledes den unge Mands Følelser var overfor ham. Den kloge Præst havde ogsaa, før Abitha betroede sig til ham, lagt Mærke til, i hvor høj Grad den romerske Officer følte sig tiltrukket af Klaudias Skønhed og hele Væsen, og havde allerede begyndt at udklække Planer til paa en eller anden Maade at faa ham fjernet.

Det viste sig dog ganske overflødig. Der indtraadte Begivenheder, som hverken han eller Abitha var Herre over, men som dog befordrede baade deres og Emrys' Ønske.

Til Plautius' Overraskelse ankom der paa denne Tid en kejserlig Afending til Regnum. Denne bragte en Befaling om at indføre den tidligere Statholder kaldtes tilbage fra Britannien, samt en Meddelelse om, at en Mand ved Navn Ostorius Skapula var udnævnt til hans Efterfølger.

Selvfølgelig var dette Budskab smerteligt for Plautius. Dog blev Smerten noget formildet derved, at der var bevilget ham en Triumf ved hans Tilbagekomst til Rom, hvad Kejseren meddelte ham i en egenhændig og venskabelig Skrivelse. Dog beklagede han at skulle forlade et Land, der til Dels var undertvunget, og misundte Skapula den Ære at faa Lov til at fuldende det Værk, som havde begyndt med saa store Resultater. Tillige var det ham og Pomponia smerteligt at skulle skilles fra Kogidunus og hans Hustru, med hvem de havde sluttet et iinderligt Venskab. Det gjorde dem i det hele taget ondt at

skulle forlade Britannien, hvor de havde oplevet saa meget, skønt der ved deres Tilbagekomst til Rom ventede dem al den Luksus og alle de Nydelser, som Verdens Hovedstad kunde byde.

For Kogidunus og hans Familie var deres romerske Venners Afrejse selvfølgelig ogsaa en Kilde til oprigtig Smerte. For Klaudia var det tillige et Tab, der ikke kunde erstattes af noget, thi hvor kunde hun haabe at finde en saa god og venlig og forstaaende Veninde som Pomponia, en Veninde, der desuden, ligesom hun selv, var vakt op af Hedenskabets Søvn og fuldt af Længsel efter Sandheden?

Der blev ikke lang Tid til Afsked. Efter nogle faa Dages Forløb brød Præsten og hans Følge op fra Regnum for at drage til deres skønne Fædreland. Hvor nødig han end vilde, maatte Pudens ledsage Plautius og derved fjerne sig fra den britiske Prinsesses fortryllende Nærhed.

Selvfølgelig glædede Emrys sig over Pudens' Afrejse. Dog vandt han intet derved. Tværtimod syntes Klaudia mindre tilbøjelig end før til at oprette det tidligere fortrolige Forhold. Hun blev mere og mere alvorlig og tilbageholdt og søgte bestandig hyppigere Ensomheden, hvor hun lukkede sig ind i sig selv, beskæftiget med sine dybe Tanker.

I den italienske Havn, hvor Plautius landede med sit Følge, traf han sammen med sin Efterfølger Skapula, som var en skattet Ungdomsven af ham. Han meddelte ham alle sine Planer til videre Erobringer i Britannien og gav ham alle Oplysninger i Henseende til Stemningen og Tilstanden hos de forskellige — baade venlige og fjendtlige — Stammer.

Med stor Interesse tog Pudens Del i disse Underhandlinger, og hans Bemærkninger var saa forstandige og viste en saa betydelig Iagttagelsessevne, at Skapula fandt stort Behag i ham og fik Lyst til at tage ham med tilbage til Britannien. Da han raadførte sig med Plautius herom, gav denne den unge Officer den mest glimrende Anbefaling. Han havde haft rig Lejlighed til at lære ham at kende og var kommet til at holde af ham og agte ham. Pudens havde vist sig som en Soldat, der baade var tapper og i Besiddelse af stor Indsigt, Troskab og Aandsnærverelse. Plautius raadede derfor Skapula til at forsøge at bevæge den unge Romer til at drage med tilbage til Britannien, hvor han i Stedet for Behageligheden ved en Vinter i Rom gik Besværligheder og Farer i Møde i et Land med et barsk Klima.

Begge Prætorerne blev meget overrasket ved, at Pudens med synlig Glæde gik ind paa Forslaget. De saa deri en høj Grad af militærisk Iver. Hvad andet kunde bevæge en ung Mand, der havde Udsigt til at spille en glimrende Rolle i Verdensstadens Selskabsliv, til at drage med til et fjernliggende Land, der var blottet for alt det, der ellers plejer at øve Tiltrækning paa unge Mænd af hans Stand. Begge disse kloge Mænd gennemskuede ikke den virkelige Grund til, at den unge Officer saa villig gik ind paa deres Plan. De vidste ikke, at Kogidunus' unge Datter øvede en større Tiltrækningskraft paa Pudens end alt andet, hvad han vilde møde paa den havomkransede Ø.

Pomponia havde haft et klarere Blik. Hun havde set, hvorledes Klaudia og Pudens var optaget af hinanden, naar de var sammen, og hun havde set det med Beklæggelse, da hun kendte de Planer, som Klaudias Forældre havde lagt angaende hendes Fremtid. Hun ansaa det derfor som et Gode, at Pudens ved sin Afrejse til Italien blev fjernet fra Klaudia, og det var derfor ikke med mindre, end hun modtog Efterretningen om, at Pudens atter vilde komme til at leve i farlig Nærhed af Hoffet i Regnum. Hun var bekymret baade for hans Skyld og for Klaudias, hvis Hjerterfred i høj Grad vilde være i Fare. Hun nærmede nemlig kun ringe Haab om, at Kogidunus og hans Hustru vilde opgive deres Yndlingsplan. Hvorledes Uther saa paa Sagen, og hvor stor hans Indflydelse paa Abitha var, det var hende velbekendt.

Hun meddelte sine Tanker og Bekymringer til sin Mand. Denne lo kun ad det og forsikrede, at Pudens var alt for meget Soldat og alt for klog en ung Mand til, at en Tilbøjelighed for en britisk Pige kunde gribe forstyrrende ind i hans Militærpligter eller i hans Lykke. Desuden var det ogsaa for sent at ændre det.

Saa drog den tidligere Statholder med sit Følge til Rom, hvor der ventede dem Ære og Forøjelser, men hvor Pomponia ogsaa skulde møde Provelser og Trængsler, som hun ikke tidligere havde kendt.

Skapula havde allerede udklækket Planer til en fuldstændig Erobring af Britannien. Denne Erobringskrig krævede længere Tid, og før end den var forbi, maatte han opholde sig fjern fra Regnum. Pudens havde faaet en baade ansvarfuld og ærefuld Stilling, en Stilling, der førte med sig, at han bestandig maatte være i Førers Nærhed. Han kunde derfor i lang Tid ikke gøre sig noget Haab om at aflægge et Besøg paa Kogidunus' Borg. Hvad kunde der da ikke ske i den Tid?

Dog Pudens var ung og fuld af Ungdommens Haab og Fortrøstning. Han havde genneskuet den sande Natur af Klaudias Følelser overfor Emrys, og han var ogsaa paa det rene med, hvilken Betydning hendes religiøse Forvandling havde i det Forhold. Han troede ikke, at Klaudias Karakter var af den Beskaffenhed, at hun let vilde lade sig tvinge bort fra sin religiøse Overbevisning, eller at hun let vilde glemme den Grusomhed og Fanatisme, som Emrys havde lagt for Dagen, og som fyldte hende med Afsky. Pudens gik derfor til

sin Pligter med glad Fortrøstning til Fremtiden.

Ved sin Ankomst til Britannien fandt Skapula alt i den største Forvirring. Nogle Stammer, som aldrig havde opgivet Haabet om Befrielse fra det romerske Aag, havde benyttet sig af Plautius' Afrejse til at overfalde flere Høvdinger, der havde sluttet sig til Romerne. Borgerkrigen rasede paa forskellige Steder af Øen, og den nye Statholder indsaar, at det vilde tage lang Tid og fordre en kraftig Optræden for atter at bringe Ro i Landet.

Han traf derfor alle de Foranstaltninger, han ansaa for nødvendige. Han samlede sine Tropper, baade de romerske og de britiske, og forfulgte og adspaltede Fjenderne. Tillige traf han saadanne Forholdsregler, at fremtidige Indfald af Fjenderne var umuliggjort, særlig ved at oprette Standlejre ved Floderne Sabrina (Severn) og Antona (Nene).

Flere af de nærmeste Stammer underkastede sig straks, og Skapula drog afsted for at fortsætte Kampen med de fjernereboende barbariske Folk. Han var omtrent naaet til det irske Hav, da han pludselig blev kaldt over til Østen, hvor en Stamme paa ny havde gjort Oprør. Efter at have undertvunget denne Stamme drog han til Syd-Wales, ind i Silurerne Land, imod den berømte og hidtil ubesejrede Høvding Karaktakus. Han havde ofte og med Held kæmpet imod Romerne, saaledes at han ikke blot var kendt blandt sine Landsmænd, men hans Navn blev endog omtalt i selve Verdens Hovedstad. Han havde fyldt Silurerne med nyt Mod og ny Kamplyst, og andre Stammer, der frygtede det romerske Aag, havde sluttet sig til ham. Den tapre Anfører havde trukket sig op i det nordlige Wales, hvor der den Dag i Dag findes tydelige Spor af hans Lejr. Adgangen til denne Lejr havde han omhyggelig befæstet ved en Vold af løse Sten paa det stejle Bjerg. Og foran denne stærke Stilling strømede en rivende Flod, der var svær at overskride. Sine Folk oplammede han ved at minde dem om, at det ahang af Udfaldet af denne Kamp, om de skulde beholde deres Frihed eller for evigt være under fremmed Aag. Han mindede dem ogsaa om, hvorledes deres Fædre havde slaaet den store Caesar tilbage og frelst deres Kvinder og Børn fra Skam og Vanære under Romerne. Paa disse Ordsvarede de britiske Krigere med høje og vilde Kampraab. De var beredt til at kæmpe til det yderste for deres Fædreland. Men al deres Tapperhed hjalp dem intet overfor Fjendens Magt og Disciplin. Efter et heltemodigt Forsvar blev deres Lejr stormet og indtaget. Karaktakus's Hustru og Døtre blev taget til Fange, og hans Brødre overgav sig. Den heltemodige Høvding havde søgt Tilflugt hos en britisk Dronning. Men af hende blev han skændigt forraadt og overgivet i forsædelige Lænker til Romerne.

Da Karaktakus blev fremstillet for Kejsers Klaudius i Rom, opvakte han ikke blot hans men alles Beundring, baade paa Grund af sin under Krigen udviste Tapperhed og ved hele sin værdige Holding.

Kejseren bevilligede Skapula en Triumf. Dog var Sejren over Karaktakus den sidste Sejrr, han vandt. Silurerne gjorde atter og atter Orstand, og under de fortsatte Krige døde Skapula uden at have naaet det Maal, han havde sat sig.

I tre samfulde Aar havde Pudens bestandig været ved hans Side. Kogidunus havde flere Gange sluttet sig til sin romerske Forbundsfulde og hjulpet ham til Sejren. Ved saadanne Lejligheder traf han ogsaa Pudens, hvem han hilste med stor Hjertelighed og jaded til at være sin Gæst, saa snart Krigen var forbi — en Indbydelse, som den unge Krigere beredvillig tog imod.

Da Skapula var død, blev Didius udnævnt til hans Efterfølger. Det havde til Følge, at Pudens var fri og kunde vende tilbage til Rom. Men forinden vilde han først aflægge et Besøg i Regnum.

VII.

POMPONIA I FORHØR.

Da Pomponia var vendt tilbage til Rom, følte hun sig blødet af det Liv, hun modte. Alle de Udmærkelser, som blev hendes Ægtefælle til Del, opvakte hendes Stolthed. Og den Glæde, hun følte ved atter at gense sin Fader, som hun elskede, og alle de mange i hendes Familie og Vennekreds, fyldte hendes Hjerter, saa hun en Tid næsten helt glemte alt det, hun havde oplevet sammen med Gud i Britannien. Hun tog Del i Festlighederne ved Hoffet, hvor hun som Aulus Plautius' Hustru var Kejsers Klaudius en velkommen Gæst.

Kejseren havde tidligere lært hende at kende og havde beundret hendes Skønhed og hendes Talerter. Ved hendes Tilbagekomst fra Britannien blev hun derfor ikke blot indbudt til at tage Del i Hoffets Festligheder, men endog udnævnt til Kejsersindens Hofdame.

Dog beholdt Pomponia ikke længe den Stilling. Livet ved Kejsers Hof var af en saadan Natur, at en anstændig og sædelig Kvinde som Pomponia ikke kunde holde det ud. Kejseren var kun et svagt og elendigt Redskab i Hænderne paa sin Gemalinde, Messalina, sine Ministre og Yndlinge. For at befordre deres egne skændige Planer fik de den svage og villiløse Kejsers til at begaa Grusomheder, som han senere bitterlig fortrød. Han var almindelig foragtet. Endog ved hans eget Hof var der ingen, der viste ham den tilbørlige Respekt og Agtelse. Naar han halvt eller helt beruset efter Maaltidet laa og sov, plejede hans Gæster at drive Løjer med ham ved at kaste Frugt-kærner i Hovedet paa ham eller pludselig at vække ham ved et Piskeslag.

Al den Luksus og alle de Laster, der gik i Svang i den ugudelige Verdensstad, florerede naturligtvis særlig ved det kejserlige Hof. Intet

Under derfor, at Pomponia ikke længe kunde udholde Livet ved Hoffet, og selvfølgelig var hendes Ægtefælle enig med hende. Han fjernede hende fra den farlige Stilling i den giftige Atmosfære, og fra den Tid tog han hende kun med til Festerne ved Hoffet, naar det var uundgaaelig nødvendigt. Ved saadanne Lejligheder viste Kejseren hende altid stor Opmærksomhed. I Reglen underholdt han sig med hende angaaende Britannien og sin Yndling Kogidunus' Familie. Særlig den unge britiske Prinsesse, der havde modtaget den høje Gunst at bære Kejsersens Navn. Naar Pomponia da maatte berømme Klaudias Skønhed og store naturlige Gaver, udtalte Kejseren et levende Ønske om at faa hende til Rom, for at hendes Opdragelse her kunde fludendes under de bedste Lærers Vejledning.

Dette Ønske, som Kejseren ofte havde udtalt, fyldte Pomponias Hjerter med Angst. Hvor højt hun end elskede sin unge Veninde, og hvor meget hun end længtes efter hende, kunde hun dog ikke andet end være angst for alle de Farer, Klaudia vilde udsætte sig for ved at skulle tage Del i Livet ved Kejsersens Hof. Hun søgte derfor saa vidt muligt at lede Samtalen hen paa andre Genstande. Men Angesten for atter at skulle komme tilbage til den Sag bevirkede, at hun endnu mere skydede det kejserlige Palads.

Efterhaanden som Pomponia faldt til Ro i Verdensstaden, vendte de Tanker mere og mere tilbage, som hun saa ofte havde drøftet med Klaudia. Skønt Gud endnu ikke havde vundet Sejrr i hendes Hjerter, og skønt der var saa meget uklart i hendes Sjæl angaaende Frelsens Vej, saa havde hun dog erkendt saa meget, at Kristendommen var Sandheden. Hun vidste, at hun maatte afsky Livet i Hedenskabets og Afguderiets Laster, og hun længtes efter det fulde Samfund med den Gud, der hadede Synden, men gerne vilde frelse Synderne.

Da Pomponia endnu ikke ejede Livet i Gud i dets Herlighed og Kraft, kunde hun selvfølgelig heller ikke endnu være Jesu Vidne. Hun havde heller ikke endnu vovet at lade sin Ægtefælle skue ind i, hvad der dybest rørte sig i hendes Sjæl.

Plautius elskede sin Hustru inderlig og var beredt til at ville opfylde alle hendes Ønsker, men han var tillige en trofast Tilhænger af den nationale Religion, om end mere af politiske end religiøse Grunde. Som Følge deraf var han ogsaa en Modstander af alle nye Anskuelse, som kunde forstyrre eller omstyrte den bestaaende Ordning. Han saa vel, at Pomponia ikke holdt af at tage Del i offentlige Fester og Forøjelser. Han bemærkede ogsaa, at hun ofte var indesluttet og grublende, men dette tilskrev han Savnet af hendes britiske Venner og flere sørgelige Begivenheder, der var sket i hendes Familie. At hendes tunge Sind kunde stamme fra Bekymring for sin Sjæls Frelse, anede han ikke. Lige saa lidt anede han, at hun havde mistet Troen paa Roms Guder — før han en Dag blev gjort opmærksom paa det.

Det var Pomponias Kusine og fortrolige Veninde, Junia, en Senator Erastus' Hustru, der aabnede hans Øjne. Hende havde Pomponia fortalt om sit Ophold i Britannien. Ogsaa om de uforglemmelige Oplevelser, der stod i Forbindelse med Aristobulus. Dog havde hun ikke meddelt sin Veninde, hvorledes hendes Tro paa den Religion, hvori hun var opdraget, var blevet rystet ved den nye Lære. Hun var nemlig meget tilbageholdende, og hun følte sig hverken klar eller sikker nok i sit Standpunkt til at kunne aabenbare dette for nogen eller til fuldt at bryde med de uadvortes Skikke. Men for Junia var hendes hele Væsen og Op-træden paafaldende. Tillige kunde hun heller ikke undgaa at bemærke, at Pomponia var blevet meget efterladende i Henseende til Deltagelse i de religiøse Ceremonier, som hun tidligere saa ivrig havde taget Del i. Dette foruroligede Junia og opvakte Mistanke om, at hun mulig var smittet af fremmed Overtro — enten fra sine Venner i Britannien eller fra Aristobulus.

En saadan Mistanke var for Junia tilstrækkelig Grund til at aabenbare alt for Plautius. Dette ansaa hun for Ret, og hun gjorde det af den største Omsorg for sin Veninde. Da hun havde talt ud med Plautius, bad hun ogsaa indtrængende om at behandle Pomponia med den største Kærlighed og Hensynfuldhed og at gøre, hvad han kunde, for at bevæge hende til at opgive sin Tilbageholdenhed og atter tage Del i Roms Selskabsliv. Hun var vis paa, at det var det bedste Middel til at faa hende bort fra de Griller, som hun havde taget med oppe fra det fjerne Land.

Plautius blev ude af sig selv ved Junias Meddelelse, og han viste hendes Mistanke tilbage med den største Uvillie. Men da Junia kunde anføre saa mange Tilfælde, hvor hans Hustru havde forsomt sin Pligt overfor Guderne og kunde gentage saa mange Udtryk, der syntes at bevise, at hendes Iver for den gamle Tro var forringet, da vaagnede endelig Mistanken ogsaa hos ham, og han lovede at undersøge Sagen.

Naturligt havde det nu været, om Plautius straks havde talt med Pomponia selv om hendes religiøse Anskuelse. Men saaledes bar han sig ikke ad. Derimod henvendte han sig til hendes Fader, Pomponius Græcinus, hvis Dom han havde stor Tillid til, og spurgte ham til Raads om, hvorledes han bedst skulde behandle den Sag. Den gamle Romer ansaa Sagen for alvorlige, end hans Svigersøn var tilbøjelig til, og forlangte, at en Undersøgelse skulde finde Sted i Overvarelse af hele Familien, for at det kunde blive klart, hvor alvorligt Pomponia havde forsyndet sig imod Guderne, og for at der kunde blive gjort alt muligt for at føre hende tilbage til sin Pligt.

(Fortsættes.)